

На основу члана 41а став 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка, 14/16 и 95/18 – др. закон) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о проглашењу Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”

"Службени гласник РС", број 81 од 5. јуна 2020.

Члан 1.

Геоморфолошки феномен, тунелска пећина Прераст у кањону Замне који се налазе у источној Србији, на источној страни Дели Јована, на реци Замни, ставља се под заштиту као Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”, и сврстава се у I категорију заштићеног подручја међународног, националног односно изузетног значаја (у даљем тексту: Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”).

Члан 2.

Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” је тунелска речна пећина са сталним речним током. Настала је подземним флувио-крашким усецањем Замне, што је у одмаклој фази еволуције омогућило настанак процеса обрушавања, чиме су у пећини отворена два отвора у таваници (вигледи). Пећина представља јединствен и једноставан пећински канал дужине 155 m, који на улазу има висину од 18 m и ширину 10 m, док излазни отвор пећине има висину 10 m и ширину 14 m, у чијем поду је речно корито Замне. Први отвор је пречника 15 m и налази се на висини од око 30 m од нивоа речног корита Замне, а други отвор је ширине 10–12 m на висини од 15 m од пећинског пода. Због два велика отвора у таваници ова тунелска пећина је целом дужином под дневном светлошћу. Захваљујући постојању ових отвора, на улазу и на излазу, пећински тунел има изглед огромне прерасти. Отвори у таваници су удаљени један од другог око 70 m.

Клисура Замне је рефугијално станиште великог броја животињских и биљних врста са очуваном вегетацијом, по чему је изузетно значајно подручје биолошког диверзитета који заслужује заштиту. Изражена хетерогеност и богатство флоре и вегетације клисура и кањона резултат су драстичне варијабилности еколошких фактора на малом простору, развоја у условима рефугијума али и релативне физичке изолације. Аутентичност вегетације клисура и кањона не огледа се само у диверзитету, већ и у очуваности специфичне структуре и квалитативног и квантитативног односа ценобионата фитоценоза. На подручју кањона реке Замне евидентирано је 37 врста фауне дневних лептира од којих се две врсте налазе на европској црвеној листи: *Parnassius mnemosyne* и *Lycaena dispar.*, као и пет врста које се на карпатском простору сматрају угроженим: *Brenthis daphne*, *Lycaena dispar*, *Neptis sappho*, *Parnassius mnemosyne* и *Meleageria daphnis*. Такође, на овом подручју утврђено је око 60 врста птица гнездарница, од којих се 20 налази на листи строго заштићених и заштићених врста. Фауну сисара кањона реке Замне чини укупно 37 врста сврстаних у пет таксономских категорија нивоа реда.

Подручје Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” ставља се под заштиту као јединствени облик подземне крашке морфологије источне Србије, са значајним биолошким диверзитетом флоре и фауне, који чини јединствени природни оквир овог заштићеног подручја.

Члан 3.

Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” налази се на подручју општине Неготин и обухвата катастарске парцеле КО Штубик I и КО Плавна укупне површине 39 ha 50 a 00 m² од чега је 15 ha 48 a 94 m² (39,21%) у државној својини, а 24 ha 01 a 06 m² (60,79%) у приватној својини.

Опис граница и графички приказ Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”, дати су у Прилогу – Опис граница и графички приказ Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне”, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” утврђује се режим заштите II степена.

На подручју на којем је утврђен режим заштите II степена забрањене су следеће активности:

- 1) индустријска и индивидуална експлоатација бигра и других минералних и сировина;
- 2) примарна прерада и претконцентрација минералних сировина;

- 3) руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама на отвореном простору;
- 4) депоновање примарних и секундарних јаловина, комуналног, индустријског и другог отпада, отпадних материјала свих врста и вишкова земље са откопа, као и формирање мрциништа и одлагање стајског ђубрива на заштићеном подручју;
- 5) промена намена површине, изузев промена које проистичу из управљачких докумената;
- 6) изградња индустријских, инфраструктурних, саобраћајних, привредних, хидротехничких и других објеката, чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света и нарушити амбијенталне вредности заштићеног подручја и његове околине;
- 7) изградња септичких јама пропусног типа и свако испуштање отпадних и осочних вода у водоток и земљиште;
- 8) градња стамбених, економских, туристичких и викенд објеката;
- 9) паљење ватре, осим на местима одређеним за ту намену;
- 10) преграђивање водотока реке Замне, изградња хидротехничких објеката или формирање акумулација, осим у случајевима одбране од поплаве;
- 11) риболов и друге активности које ометају мрест, развој и кретање риба, осим риболова у научноистраживачке сврхе;
- 12) промене постојеће морфологије терена;
- 13) уништавање, узнемиравање, сакупљање и предузимање других активности којима би се могле угрозити биљне и животињске врсте заштићене прописима Републике Србије и међународним актима и њихова станишта;
- 14) крчење шумске вегетације и чиста сеча којима се може изазвати ерозија и промена предела;
- 15) постављање (укуцавање) табли и других обавештења на стаблима;
- 16) активности које доводе до значајног узнемиравања птица у периоду размножавања (март–јул);
- 17) уништавање гнезда птица;
- 18) унос алохтоних врста биљака и животиња;
- 19) активности које могу довести до оштећења или деградације елемената геонаслеђа.

Члан 5.

На подручју на којем је утврђен режим заштите II степена ограничавају се следеће активности:

- 1) узимање фосилоносних материјала у научне сврхе, уз знање управљача и уз поштовање услова заштите природе;
- 2) лов – на санитарни одстрел;
- 3) брање и сакупљање дивље флоре и фауне;
- 4) радови у оквиру одржавања вегетације (шумског комплекса) – на санитарно-узгојне мере, односно на побољшање здравственог стања састојина;
- 5) садња и засејавање врста биљака и насељавање врста животиња страних за природни живи свет тог подручја, у слободном простору;
- 6) изградња објеката и извођење радова, односно инфраструктурно опремање, које је у функцији презентације и заштите природног добра (реконструкција и уређење постојећих стаза и путева, прихватних површина и др., осим за водопривредне активности);
- 7) реконструкција постојећих објеката воденица;
- 8) примену хемијских средстава;
- 9) извођење хитних и неопходних санационих шумских радова након акцидентних ситуација приликом ветролома, ветроизвала, пожара, каламитета инсеката, активности на уклањању алохтоних врста флоре и фауне;
- 10) спровођење одговарајућих мера противпожарне и противерозионе заштите;
- 11) транспорт неопасног отпада.

Члан 6.

Забране и ограничења прописани овом уредбом, не односе се на војне објекте и комплексе, као и активности које Војска Србије изводи или ће изводити за потребе одбране Републике Србије.

Члан 7.

Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” поверава се на управљање Туристичкој организацији општине Неготин (у даљем тексту: управљач).

Члан 8.

У обављању законом утврђених послова управљања заштићеним подручјем, управљач је дужан нарочито да: се стара о заштићеном подручју на начин који омогућава да се у потпуности спроведу прописане мере и активности заштите у циљу очувања и унапређења заштићеног подручја, врши обележавања заштићеног подручја, донесе план управљања, донесе акт о унутрашњем реду на простору заштићеног подручја, обезбеђује чуварску службу, обезбеђује услове за спровођење научно-истраживачких, образовних, информативно-пропагандних и других активности у складу са законом, обезбеђује финансијска средства из сопствених прихода и из накнада за коришћење заштићеног подручја, као и других извора утврђених законом, обраћа се надлежним органима ради обезбеђивања средстава из општинског и републичког буџета и других извора прихода.

Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем у складу са прописима којима се уређује класификација делатности у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 9.

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности подручја Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” спроводи се према плану управљања који доноси управљач на период од десет година (у даљем тексту: План управљања), са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе.

План управљања садржи циљеве и приоритетне задатке очувања повољног стања заштићеног подручја, као и превентивне мере заштите од пожара у складу са законом којим се уређује заштита од пожара и прописима донетим на основу тог закона.

План управљања управљач доноси и доставља министарству надлежном за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) најкасније у року од десет месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У поступку давања сагласности на План управљања, Министарство прибавља мишљења министарстава надлежних за послове науке, просвете, културе, рударства, енергетике, привреде, грађевинарства, саобраћаја, просторног планирања, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде и финансија.

Управљач је дужан да једном у три године анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и по потреби изврши његову ревизију.

До доношења Плана управљања, управљач ће вршити послове на основу годишњег програма управљања који је дужан да донесе и достави Министарству на сагласност у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Годишњи програм управљања из става 6. овог члана садржи нарочито: сажет приказ природних и других вредности заштићеног подручја, циљева заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање; детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, првенствено Плана управљања, акта о унутрашњем реду и чуварској служби и акта о накнади за коришћење заштићеног подручја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршења програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 10.

Средства за спровођење Плана управљања обезбеђују се из буџета Републике Србије, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, прихода остварених обављањем делатности управљача и из других извора, у складу са законом.

Висину накнаде за коришћење Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне” својим актом утврђује Управљач, у складу са законом којим се уређују накнаде за коришћење јавних добара.

Члан 11.

Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност

Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У оквиру садржине прописане законом којим се уређује заштита природе, правилником из става 1. овог члана ближе се утврђују забрањени радови и активности, као и правила и услови обављања радова и активности који су допуштени на подручју Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“.

Правилник из става 1. овог члана се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 12.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“ и његове спољне границе, најкасније у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 13.

Управљач је дужан да изради софтверско решење о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима од значаја за управљање Спомеником природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“ у року од две године од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 14.

Планови уређења простора, шумске, ловне, пољопривредне и друге основе и програми који обухватају Споменик природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“ усагласиће се са Просторним планом Републике Србије, Планом управљања и режимима заштите утврђеним овом уредбом.

Планови, основе и програми из става 1. овог члана, доносе се уз претходну сагласност министра надлежног за послове заштите животне средине.

Члан 15.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Решење о стављању под заштиту државе кањона реке Замне у дужини од 300 m узводно од ушћа реке Медвеђе у Замну и ширини по 150 m са обе стране корита реке Замне као и прераста – природног моста на тој реци у дужини од 180 m, које је донео Завод за заштиту природе и научно проучавање природних реткости НР Србије, број 275 од 20. јуна 1957. године.

Члан 16.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

05 број 110-4460/2020

У Београду, 4. јуна 2020. године

Влада

Председник,

Ана Брнабић, с.р.

ПРИЛОГ

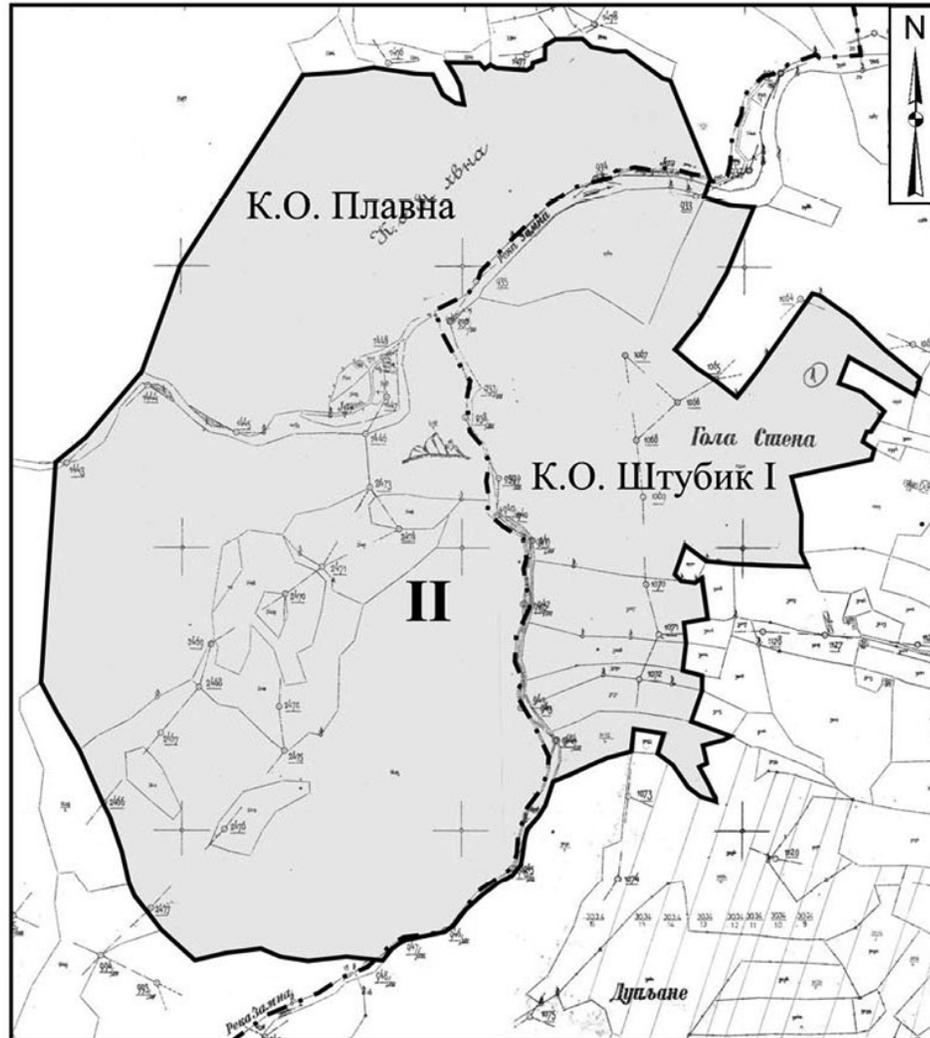
ОПИС ГРАНИЦА И ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ТУНЕЛСКА ПЕЋИНА ПРЕРАСТ У КАЊОНУ ЗАМНЕ“

Границе Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“ у режиму заштите II степена

Граница Споменика природе „Тунелска пећина Прераст у кањону Замне“ почиње у најјужнијој тачки природног добра, на граници КО Штубик I и КО Плавна у четворомеђи к.п. бр. 5414 и 14778 у КО Плавна и к.п. бр. 3032/1 и 13994 у КО Штубик I. Из те тачке граница прати у правцу североистока десну обалу реке Замне тј. југоисточну границу к.п. број 13994 до тромеђе к.п. бр. 13994, 3032/1 и 3032/2 где скреће на исток јужном границом к.п. број 3032/2, а затим ка северу прати источне границе к.п. бр. 3032/2, 3031, 3030, 3028, 3027 и 2990 до тромеђе к.п. бр. 2990, 2989 и 13994 где је и граница КО Штубик I и КО Плавна. Из те тромеђе граница сече к.п. број 13994 у КО Штубик I што је и к.п. број 14859 у КО Плавна тј. реку Замна у правцу четворомеђе к.п. бр. 5400, 5401, 14859 и 5397, а затим истим правцем сече к.п. број 5401 и северном границом к.п. број 5401 у правцу истока стиже до тромеђе к.п. бр. 5401, 5399/1 и 5397. Од те тромеђе граница у правцу северозапада сече к.п. број 5397 до најјужније тачке к.п. број 5300, скреће на запад и прати јужне границе к.п. бр. 5300, 5301, 5302, 5303 и 5304 до њене најјужније тачке. Од те тачке граница сече к.п. број 5397 у правцу југозапада до тачке са координатама $Y = 7\ 602\ 214,76$ и $X = 4\ 907\ 154,51$, која се налази на левој обали потока Медвеђа тј. на северној граници к.п. број 14782, коју прати у правцу југозапада до тачке са координатама $Y = 7\ 602\ 138,34$ и $X = 4\ 907\ 075,23$, а затим је сече, као и к.п. број 5427 у правцу југа односно у правцу најсеверније тачке к.п. број 5428/2 из које у правцу југоистока наставља да прати североисточне границе к.п. бр. 5428/2 и 5429,

скреће на исток јужном границом к.п. број 5413 до к.п. број 14859, река Замна чијом левом обалом у правцу југозапада стиже до границе КО Плавна и КО Штубик I, а тиме и до почетне тачке описа границе.

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ „ТУНЕЛСКА ПЕЋИНА-ПРЕРАСТ У КАЊОНУ ЗАМНЕ”

Легенда:	P = 1 : 2 500
	Граница СП „Тунелска пећина-прераст у кањону Замне”
	Режим заштите II (другог) степена